

uvodnik

Ovom temom se bavimo jer smatramo da nikad nismo dovoljno emocionalno ili fizički pripravljeni na reakciju u slučaju velike traume i gubitka. Osobito ako se radi o djetetu. Naša je želja ojačati se profesionalno kako bismo bili spremni reagirati u takvim situacijama. S obzirom na delikatnost teme, odlučili smo potražiti stručnu pomoć, stoga zahvaljujem gospodi Ivanki Jukić Lušić, psihologinji DV Leptir iz Zagreba, na svim savjetima i slobodnim trenucima koje nam je podarila pri osmišljavanju i izradi ovog broja.

Naša je obveza osigurati uvjete kojima ćemo s preventivnog stajališta učiniti apsolutno sve moguće da do traume ili gubitka života ne dođe. O prijedlogu unapređenja mjera sigurnosti, prema iskustvima DV Kolibri iz Zagreba, piše ravnateljica Vesna Aralica. Koji su to psihološki mehanizmi koji se pokreću nakon što strah djeteta izmijeni njegovo očekivanje o sigurnosti u svijetu, pročitajte u članku Cyntie Monahon. Iskustva vezana uz situacije žalovanja u svojim grupama s nama su podijeliile odgojiteljice Lidija Rajković i Ankica Šaravanka, te psihologinja Ivanka Jukić Lušić iz DV Leptir, kao i Zvezdana Čagalj iz DV Radost iz Splita. Važno je reći da svaka osoba ima odredene stavove, putove reagiranja i načine rješavanja. Tu činjenicu trebamo poštovati, kao i podržati razinu uključivanja do koje je odgojitelj/ica spreman/na ići u proradi takvih iskustava. Iz pera studentice Marine Gabelice kroz zrnicu bunta naziremo iznimnu osvještenost buduće odgojiteljice o važnosti kvalitete rada u vrtiću. Koja su to znanja i vještine koje studenti u okviru redovitih kolegija iz područja psihologije dobivaju kako bi se znali nositi s ovom problematikom? Treba li biti više takvih sadržaja? - to su samo neka od

pitanja koja si postavljamo. Članak Renate Rade govori o radu s djecom usporena govorno-jezičnog razvoja i njihovim roditeljima.

Jeste li znali da moderna neuroznanost tvrdi da je rano poticanje govorno-jezičnog razvoja moguće već u vrijeme majčine trudnoće? O tome kako sprječiti, prepoznati i sanirati ozljede u vrtiću, piše Ljuba Vujić-Sisler. No, kad se ozljeda ili bolest djeteta ipak dogodi, odlazak u bolnicu predstavlja veliku promjenu u svakodnevnom životu djeteta. Marina Stilinić gorovi o načinima na koji taj boravak možemo djetetu učiniti ugodnijim.

U svemu ovome nismo zaboravili one koji su nakon ovakvih situacija najčešće izloženi stresu, a to su odgojitelji. Marica Milčec u svojoj neobaveznoj maniri progovara o svakodnevnom stresu rada u grupi na kojeg uvijek iznova pristaje. Članom Igora Longa željeli smo roditeljima traumatiziranog djeteta potvrditi i osvijestiti važnost njihove uloge. Upoznajte sedam skrbnih navika kojima iskazujemo ljubav - vjerujemo da će pomoći i u svakodnevnom životu obitelji. Ana Duff kazuje kako je za sprječavanje traume djeteta u vožnji iznimno važan način njegova vezivanja, koji mora biti u skladu s psihomotornom fazom razvoja djeteta. I na kraju, ne zaboravite zaviriti u literaturu koju Vam preporučimo; vjerujemo da ćete ju koristiti u svakodnevnom radu.

U proljetnom broju očekuje nas tema vezana uz pripremu djeteta za školu. Šaljite nam svoje vrijedne članke iz prakse. Iako ćete časopis uzeti u ruke nakon ulaska u novu godinu, želimo Vam da u 2005. i dalje najbolje vidite srcem. Srdačno,

Helena Burić

